

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . . 3 ft.
 Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulaj-
 donosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A cukorrépa.

Jelentés a cukorrépa termelésével tett kísérletről.

Köz tudomású dolog, hogy hazánk répacukoripara — a folytonos válsággal küzdő mezőgazdaság nem kis kárára — ez év elejéig igen szomorú képet nyújtott, úgy, hogy még a befogyasztásnak is csak igen csekély részét tudtuk fedezni s évenként nagy mennyiségű idegen gyártmányt hoztunk be. A 40-es években 40 virágzó cukorgyárunk működött, 1888-ban már csak 13 tengődött.

Cukoriparunk pangásának főoka kedvezőtlen adózási rendszerünk s a gyárosok egészségtelen alapra fektetett spekulációja volt.

Az 1878. XXIII. t. c. szerint az adózási alapot a feldolgozott répa mennyisége képezte, a hivatalosan felmért nyers répa 80 krral, a szárított répa 4 frrtal volt mmázsánként megadóztatva. Az exportált cukor után jelentékeny kiviteli praemium volt megszabva és pedig a minőség szerint, 9 frrt 10 krtól 11 frrt 18 krig.

A mi cukorrépánk a kezdetleges művelés és talán a kedvezőtlenebb talaj-, éghajlati viszonyok miatt a szász, cseh, morva stb. répánál kevesebb cukrot tartalmazván, másrésztől gyáraink vezetése, berendezése és forgó tőkéje sem lévén a viszonyok okozta kívánalomnak megfelelő: az osztrák gyárakkal szemben, amelyekre ugyanazon adó és praemium állott fent, nagy hátrányban voltunk. Ez állapotot aztán betetőzte az 1885-iki cukorválság.

Kormányunk ilyen viszonyok közt elodázhatatlannak látta a cukoradó törvény átalakítását s így született meg hazánk közigazgatásának javára az 1888. XXIII. t. c. Ezen új törvény szakít a régi általánosítási rendszerrel, és a megfelelőbb terményadót hozza be. E törvény megszünteti azon egyenlőtlen adóztatást, mely a különböző cukortartalmú répát feldolgozó gyárakra s így a répa-termelő gazdára is hol hátrányos (mint hazánkban), hol nagyon is előnyös (mint Ausztriában) volt. E törvény magát a cukrot, vagyis a kész gyártmányt adóztatja meg és pedig mmázsánként 11 frrtal, a kiviteli praemiumot tetemesen alászállítja, mely által a gyárosok szertelen spekulációját s ezzel a szédelgést nagyban megakadályozza.

A kiviteli praemium ez idő szerint:
 1 mmázsa 88—92 %-os cukor után 1 frrt 50 kr.,
 1 " 92—99.4 " " " 1 " 60 "
 1 " 99.5 " " " 2 " 30 "

Hogy ezen racionális adóztatási rendszer mily fényesen megteremte máris gyümölcsét, fényesen illusztrálja azon tény, hogy az idén Magyarország 6 cukorgyár létesült s kilátásba van helyezve legalább még egyszer annyinak alakulása, mindenek felett pedig fényesen bizonyítja új cukortörvényünk helyességét az osztrák cukorgyárosok ijedelmé. Attól, hogy ez előnyös helyzet folytán a másik szélsőségekbe, a magyar cukoripar túltengésébe esünk, nincs mit tartani, mert hazánkban nem minden talaja alkalmas a cuporrépa-termelésre, mert munkás kéz dolgában nálunk a viszonyok korlátoztak s végül, mert csak befogyasztásunkat, nem tekintve a műveltség haladásával járó fokozatos szükségletet, még igen sok cukorgyár volna csak képes fedezni.

A Bács-Bodroghvármegyei Gazdasági Egyesület fölfogván e kérdés nagy horderejét és az új viszonyok okozta előnyös helyzetet, az ideai közgyűlésén mozgalmat indított meg vármegyénkben egy cukorrépagyár föllállítására. Erre nézve első teendő volt annak megállapítása, hogy a cukorrépa egyáltalában megterem-e vidékünkön s vajjon alkalmas-e gyári feldolgozásra. E kérdés megoldása céljából 25 egyesületi tagnak kísérlettelre a legjelesebb fajta cukorrépából magot osztott ki. A 25 kísérletező közül 17-en küldtek hozzájuk répát vegyelemzésre, 12-en tettek részletes jelentést a termés lefolyásáról.

E begyűlt adatokat immár földolgoztam, a répákat a helybeli főgimnázium vegytani laboratóriumában Roediger Lajos úrral, a kémia tanárával együtt egyig elemeztem. E szerint azon

helyzetben vagyok, hogy a termelési kísérlet eredményéről egész pontos s minden kétséget kizáró jelentést tehetek.

Az eredmény kellő megvilágítására szükségesnek tartom fölemlíteni, hogy a kísérletezők közül csak 8-an rendelkeztek olyan bemunkált földdel, amelyet a cukorrépa megkiván, e 8 kísérletezőnél általában megfelelő művelésben részesült, megfelelő elővetemény után (őszi búza) jutott a répa, s így, amit a beérkezett jelentésekből előre gyanítani lehetett, e helyeken a répa minősége is legjobb volt.

Többen, részint, mert nem voltak rá elkészülve, részint tájékozatlanságból a répát annak természetével ellenkező művelésben részesítették. Így nagyon trágyás földre vetették, ennek aztán az lett a következménye, hogy a répa megnőtt igen nagyra — tudni való, hogy a szabályos nagyságú cukorrépának 1 kilonál nem igen szabad nagyobbak lenni — de kevés cukrot tartalmazott. Némelyek nem töltögették meg, itt aztán a répa teteje megzöldült, vagyis a keményítő tartalom, ami helyes kezelés mellett cukorrá változik át, a cukor rovására chlorophyllá alakult.

Az időjárás sem volt mindenütt kedvező, sőt általában, mint az idén minden gazdasági növényre, a cukorrépára is rossz.

Ez adatok a vegyelemzés eredményének elbírálásánál tekintetbe veendő, és röviden eleve konstatació, hogy habár csak kevés helyen volt meg a kedvező feltétel, az általános eredmény kitünő.

A termelt répák alakja és szabályos súlya, ahol csak kevésbé is meg voltak a kedvező feltételek, kifogástalanok. A beküldött 200 drb répából szabályos alakja volt 180 darabnak, szabálytalan alakú tehát csak 10%. Egy kilon felül, vagyis nem kívánatos nagyságú volt a répák 14%-ka.

A termés nagysága egy kat. holdra átlag kiszámítva 330 mm. Legnagyobb termés 700 mm. kat. holdankint Mihajlovits György úrnál Zomborban, legkisebb termés, vagyis átlag 183 mm. a rasztinai uradalomban volt.

Legbőtermőbbnek mutatkozott a sziléziai répa (átlag 340 mmázsa), aztán következik a Vilmorin-féle (átlag 320 mm.), végre az Imperial (átlag 300 mm.). De aztán értékük megfordítva áll, a cukorelemzésnél átlag a sziléziai bizonyult legkevesebbet érőnek. Megjegyzem, hogy ez adatok a répa oly állapotában vannak érve, amint azt a gyár átveszi, lefejezve és vékony gyökereitől megfosztva.

E számadatok értékének fölbecsülésére és összehasonlítás kedvéért szükségesnek tartok néhány más vidéken elért eredményt fölemlíteni. A bia-bajnai uradalom az utolsó években átlag 139 q-t, Diószegen 171, Ácson 145, Léván 149, Mezöhegyesen 355 q-t termeltek. Hitschmann Hugó, német író szerint az átlagos termés 155 q., Balázs Árpád a magyar-óvári gazd. akadémiá igazgatója szerint az átlagos termés 170 q.-ra, dr. Rodiczky Jenő, a kassai gazd. tanintézet igazgatója a termés átlagát 200 q.-ra teszi. Knauer, az Imperial híres előállítója, Regner jeles német tudós és gazda 160—200 q. átlagot mondanak, fölemlítvén, hogy a termés kedvező körülmények közt, megfelelő földben 100%-el is lehet nagyobb.

Ezek után, ha az idei évet a cukorrépára felettébb kedvezőnek is mondjuk, és ha Mihajlovits úr inormális nagy termését nem is vesszük tekintetbe, a termés mennyiségével, azt hiszem meg lehetünk elégedve.

A cukorrépánál leglényegesebb kérdés a cukortartalom, ezt kiderítendő, az összes beküldött répát elemeztük és pedig, hogy lehetőleg biztos adatokat nyerjünk, minden egyes répát két ízben s néhányat 3 ízben is. E nagy és hosszadalmas munkát szép siker koronázta, ugyanis az összes átlagos cukortartalmot 12%-osnak találtuk, 3 volt 15%-on felül, 16 14%-on felül, 35 10%-on felül és csak 10 volt 10%-on aluli, vagyis olyan, amelyik cukorgyári feldolgozásra kevésbé alkalmas s ezek is valószínűleg csak azért nem dúsabbak cukortartalomban, mert a kísérletező termelő nem volt tájékozva a répa

igényeiről vagy nem sok súlyt fektetett a kísérletre.

Legjobb cukorrépát produkáltak cukortartalom szerint sorrendben:

Kockár Zsigmond (Zombor)	11.37—15.80%
Husvéth István	13.70—15.75%
Zsivánovits Samu	12.25—14.75%
Rasztinai uradalom	14.12—14.60%
Földművelési iskola (Ada)	11.00—14.25%
Szemző Gyula (Zombor)	11.00—14.37%
Vadas Kálmán dr. (Zombor)	13.00—14.12%
Futtaki uradalom	12.00—13.00%
Fernbach Eliz (F-Roglaticea)	12.00—13.00%
Veszolovszky Péter (Zombor)	8.25—14.05%
Mihajlovits György	9.50—12.37%
Poppovits Dusan	6.75—14.75%

Ez utóbbi adatai, minthogy a répa meglehetősen fonnyadt állapotban jutott kezeim közé, nem egészen biztos.

Az átlagos 10%-ot nem ütik meg a Kutska szálláson, Zombor beltelkén és Csonoplyán termelt répák.

A cukorgyárak közönségesen csak azon répát tartják haszonnal feldolgozhatónak, mely legalább 10% cukrot tartalmaz, de némely magyar gyár, például a megszünt debreceni cukorgyár rayonjában a répa leginkább 8—9%-al fordult elő, a 10—12%-ost már igen jónak tartották s 13%-osnál tartalmasabbat egyáltalában nem észleltek. De ne tessék azt hinni, hogy Debrecen cukorgyára azért bukott meg, mert csekély cukortartalmú répát dolgozott fel, de megbukott, mert a felszeg adórendszer mellett a többi, üzleti szoliditásban nem éppen szőrszálhasogató gyárak konkurenciájával nem tudott megbirkózni.

A Hatvan vidékén tavaly folyt kísérletek átlaga 11.24% cukrot mutattak fel.

Mezőhegyesen 1885-ben az átlagos cukortartalom 12.8% volt.

Ez adatokat azért hoztam fel, hogy összehasonlítsuk a mi átlagos 12%-unkal és ennek alapján jó lélekkel kimonhassuk, hogy vidékünkön a cukorrépa nem csak megterem, de úgy mennyiség, mint minőség tekintetében teljesen indokoltá teszi itt egy répacukorgyár föllállítását.

A f. hó 16-án tartott gazdasági egyesületi ülés e tárgyban a következő határozatot hozta:

A kísérlet eredményét az ig. választmány örömmel veszi tudomásul. Hogy a termelt répa cukortartalma iránt egész biztos adatok birtokába jussunk 5—6 helyen termelt répa az országos vegyvizsgáló állomáshoz, ugyancsak annyi Petrovits tanár úrhoz küldendő elemzés céljából, az ebből fölmerülő költséget az egyesület viseli. Másrésztől, minthogy ezen egy évi kísérletet az ig. választmány kevésnek tartja arra nézve, hogy a cukorrépa vidékünkön való termelhetése egész biztonsággal kimondható legyen, az egyesület a kísérletet nagyobb arányban folytatja, és pedig lehetőleg a vármegye minden vidékére kiterjesztve, mely célból az eddigi kísérletezőkkel és más gazdákkal az idej termelés eredménye közöltetik, s egyben kérdés intéztetik hozzájuk, hogy nem volnának-e hajlandók a jövő évben is kísérleteket tenni? Hogy a megrendelendő mag mennyisége iránt az egyesület tájékozva legyen, nevezettekhez kérdés intézendő, mily darab földön óhajtának kísérletkép a cukorrépát termelni? A beérkezett adatok és az elemzés szerint vidékünkön legjobban sikerülvén az Imperial- és Vilmorin-féle cukorrépák, főleg ezek s e mellett a Quedlinburgi és Kis-Walzlébni répákkal üzetik folytatólagosan kísérlet. A Sziléziaival, mely az idej kísérleti helyeken minőség tekintetében kevésbé sikerült, más vidéken, a melyek remélhetőleg megfelelőbbek lesznek, tétetik kísérlet.

Schmausz Endre elnök és Kockár Zsigmond alelnök urak fölkérte, hogy a földművelési miniszteriummal ez ügyben magánúton érintkezzenek az iránt, hogy mily úton lehetne egy szolid vállalkozóra szert tenni, aki egy gyár üzeméhez megkívántató termelési terület biztosítása mellett, hajlandó volna nálunk egy cukorgyárat föllállítani.

A közönség kellő tájékoztatás végett, és hogy a cukorrépatermelés közgazdasági fontosságáról meggyőzősek, továbbá, hogy az ezzel való bánásmóddal megismerkedjék, tükár megbízatik, hogy a „G. E.”-ben eddigi tapasztalatait s ez ügyben fölmerült momentumokat írja meg, mely munkája külön füzetben, esetleg német és szerb nyelven is kiadatik. Ugyancsak a tükárt az ig. választmány utasítja, hogy e kérdést tovább tanulmányozza, s tett észleleteiről időközönként tegyen jelentést, s a saját útján hozza azt nyilvánosságra.

Rombay Dezső.

Hirek.

Személyi hir. Sándor Béla főispán ur a tegnapi reggeli hivatallal Ó-Becsére utazott az ottani szolgabírói hivatal megvizsgálására.

Kitüntetés. A hivatalos lap szerdai száma hozza Buday József urnak és törvényes utódainak magyar nemességre való emeltetését. Ezen hivatalos értesítést megelőzőleg a kitüntetett férfi ur a m. kir. pénzügyminisztertől a következő üdvözlő sorokat vette: „Nagyságos Buday József nyugalmazott királyi pénzügyi tanácsos és adófelügyelő Urnak Zomborban. Ó Császári és Apostoli Királyi Felsője folyó évi október hó 22-én Meránban kelt legfelső elhatározásával Nagyságod sok évi hű és sikeres szolgálata elismerésül Nagyságodnak, valamint törvényes utódainak a magyar nemességet díjmentesen legkegyelmesebben adományozni méltóztatott; mely legfelső kitüntetésről Nagyságodat örvendetes tudomás végett, szerencsekívánatom kifejezése mellett, értesitem. Budapest, 1889. november 14-én. Wekerle, s. k.”

— Egy hosszú és érdemes hivatalnoki pályá megkoszorúza a fentebbi kitüntetés. Nincs e városban, sőt a vármegyében is kevés az olyan ember, aki számtalanszor nem hallotta volna emlegetni azt a példátlanul s a maga nemében megközelíthetetlenül álló hivatalos buzgalmat, mellyel Ónagysága az utolsó percig vezette s mintaszerű rendben tartotta, saját példájával legsikeresebben kormányzott hivatalát. Tisztelőinek ezrei kívánnak a megszolgált s jól kiérdemelt kitüntetéshez hosszú öregséget, mely alatt mintaszerű közszolgálatában közben szerzett érdemeit zavartalanul élvezhesse.

Biboros érsekünk állapota. Dr. Haynald Lajos kalocsai biboros érsek, mint a „Fővárosi Lapok” írja, sajátságos agyájában szenved. Mindenkiel egy társalog, mint egészséges korában, a külföldie nyelveket is ép úgy beszéli, intézkedik, rendezget, de — olvasni elfelejtett. A betűk tudása kiesett emlékezetéből. Nevét le tudja írni, de azt is csak eléje ír példányról.

Látogatás. Kreybig Károly tábornok, segéd-tisztje Sulyok Mór főhadnagy földink kíséretében, házi honvédszázalójuk megvizsgálása végett, körünkben időzik.

Választások. Vármegyei bizottsági taggá Ó-Verbáson dr. Molnár István L., Kiszáson Kőszeghy Dezső választott meg.

A szabadkai ügyvédi kamara közhírré teszi, hogy Raits Koszta újdéki ügyvéd elhalálozván, a kamara lajstromából kitöröltetett s irodája részére dr. Radosanovits György újdéki ügyvéd rendelettet ki gondnokul; továbbá Csiric Milán ügyvéd Ujvidék székhellyel, Török Zsigmond ügyvéd Szabadka székhellyel és dr. Neu József ügyvéd Baja székhellyel a kamara lajstromába folytatolag felvették.

Felhivas. A zombori jótékony magyar nőegylet nyolcadik karácsonyi ünnepélyére eddig száznál több iskolás szegény gyermek lett felruházás végett felvéve, hogy mily nagy lesz a felruházható gyermekek száma, az a nemeskeblű közönség kegyes adományaitól függ, a nőegylet elnöke, Esztergany Borbála urnó a jótékony cél elmozdítására szánt legesekelebb ajándékot vagy adományt is halás köszönettel elfogad.

Iparkamarának. Évek előtt sok panaszos cikk jelent meg e lapban amiatt, hogy vármegyénk már évtizedek óta évi 6—8 ezer forint járul a budapesti kamara fenntartásához anélkül, hogy annak valami hasznát vagy célját látna. A kereskedelmi m. kir. miniszteriumban a kamarák új beosztását, illetőleg a felolvt tanácskozások során határozatba ment, hogy Bács-Bodrogh vármegye ezental Csongrád és Jász-Nagy-Kun-Szolnok vármegyével együtt az újonan alakítandó szegedi kamara területéhez lesz csatolandó.

Jóságigazgatóságunkat néhány év előtt sajnálkozva vesztettük el; de még mindig jól esett tudni, hogy az csak pár órányi távolságra költözött el tőlünk Szegedre. Most, mint kéz alatt értesítünk onnan is pakolkon s minden valószínűség szerint Páncsovára költözöknek le.

Jótékonyág. A f. évi feketehegyi bucsu alkalmával Bátor Lajos községi pénztárnok vendégei közt Vad András, German Jakab, Jahász Imre és Pap Ferenc urak 1—1 frtot adtak a szegény sorsu iskolás gyermekek felruházásának költségeihez, mely jótékony-ságrt ez utron mond köszönetet az iskolai gondnokság.

Kanyaró és vörheny pusztít pár nap óta iskolás gyermekeink között. Ennél fogva a r. kath. elemi iskolák a járvány tartamára bezártak.

Allatorvosi vizsgálat. A földmívelésügyi m. kir. miniszter egy felmerült eset alkalmából kimondotta, hogy a rendezett tanácsu városok allatorvosai az allatorvosi tiszt vizsgálat letételére nem kötelezhetők.

Rálott a végrehajtóra. Ó Szatpáron Zomborác Zsivkov Szeván a múlt héten rálött Kiss Olivér ottani végrehajtóra, ki nála foglalást eszközölt. A merénylőt azonnal letartóztaták: a végrehajtó sebei nem életveszélyesek.

Táncfűzerke. Zaun M. helybeli táncitanító vasárnap a Vadászúrt nagyteremben táncfűzerkét rendez.

Bezdánból írják: Tőlünk a baranyai hegyekbe költözött Pázmány István és Kedves István számár-szurdoki szőlőgazdákat alárcos rablók kirabolták és 540 frtnyi pénzüktől megfosztották. Eddig nyomuk sincs.

Burgonya-küldemények szállítási díjnak mérséklése. A m. kir. államvasutak igazgató-sága közli: Ezen ügy élelmezés, mint gyári feldolgozás szempontjából fontos gazdasági cikk a fennálló viteldíjak mellett eddig csak csekély mérvben és csak kisebb távolságra kerülhetett vasuti szállításra, illetőleg megfelelő értékesítésre. Ezen bajon segítő, elrendelte a kereskedelemügyi miniszter, hogy a teljes kocsiakománnyokban feladásra kerülő burgonya-küldemények, úgy a magy. kir. államvasutak törzsvonalain, mint a nem rég államosított magyar-nyugati vasut magyar vonalain és a budapest-pécsi vasutára a következő 100 kilogramm és 1 kilométerenkint o. é. krajcárban kifejezett mérsékelt egységdíjtelek alapján szállíttassanak: Az első 100 kilométerre 0-13 krajcár, a következő 101-től 200 kilométerre 0-11 krajcár, a következő 201-től minden további kilométerre 0-10 krajcár. Ezen 100 kilogrammonkint 2 krajcárnyi kezelési illeték és az 5 százalékos adó hozzászámításával, a szállítási díj e kedvezményes számítás alapján p. o. a ruttkabudapesti viszonylatban kitéend 100 kilogrammonkint 39.5 krt, míg az eddigi díjszabás szerinti tétel 60 krajcárt tett ki. — Remélhető, hogy a szállítási díjnak ily messzeségre leszállítása nem fog tödvös befolyás nélkül maradni a termelőkre nézve, különösen tekintettel, hogy a magyarországi szeszgyárak nagyrésze előreláthatólag fel fogja használni az alkalmat magát ezental nyers anyaggal ellátni. Vegül megjegyzetük, hogy hasonló díjszábsí intézkedés valószínűleg a m.-északkeleti vasut vonalain is fog legközelebb életbelépni.

Vasuti szerencsétlenség. Vasárnap este a Gombosról jövő vonat Prigl-Szt. Iván tájékán egy kocsit s a rajta volt embert elgázolta; a lovakkal azonban semmi bajuk sem történt. A szerencsétlenség előzményei ez ideig ismeretlenek, hihető azonban, hogy az áldozat kocsijával már áthajtatott a síneken, a midőn a vonat előrobogott s elgázolta.

Állást keres szerény feltételek mellett egy intelligens fiatal ember, akinek érteletégi vizsgálata van. Bővebb értesítést a szerkesztőség ad.

Betörés. Kesztüron a napokban ismeretlen tettesek Veneselyovszky János keresztüri lakós lakásába betörték s onnan 37 frt készpénzt és 100 frt értékű fehérneműt loptak el. A tetteseket ez ideig kipuhatolni nem sikerült.

Ismét fillokszera. Petrovács község szőlőiben a fillokszera jelenléte konstataáltván, a község határa zár alá helyeztetett.

Birkalopás. Kulán Bukvity Jöca szállási lakós szállásáról a napokban valami jómadarak 26 darab birkát loptak el.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat Évkönyve V. évfolyamának III. és IV. füzet. Szerkesztő: Grosschmid Gábor, társulati tükár. Tartalma: Mohácsi Martinovics Grosschmid Gábortól. (Folytatás.) — A Tisza-Duna-köz története. II. Rákóczy Ferenc korában. Irta: Dudás Gyula. — Történeti ismertetés. Rodost és a bujdosók sírja. Thaly Kalmántól. Közli: Grosschmid Gábor. — Történelmi szemle. Irta: Grosschmid Gábor. — A társulat régészeti gyűjteményének folyó évi szaporodása.

A pénzügyminiszter körrendeletet intézett valamennyi törvényhatósági közigazgatási bizottsághoz, a fővárosi kir. adófelügyelőhöz és valamennyi kir. pénzügyigazgatóság, — a közigazgatási bizottságok, a kir. pénzügyigazgatóság és az egyes adófelzámolási bizottságok által hozott határozatok ellen beadandó felebebeszések megszabott határidő tárgyában.

Gazdátlan. Bakota Ferenc ó-kanizsai biztos a napokban Bajszan egyik malomban 12—12 frt értékű 2 db kocsit gazdátlanul talált, mit állítólag bajsai eigan-nyok hagytak ott. Zentai szbiró.

A szabadkai negyedmiliós lopás és az ezzel kapcsolatos büntelmi tárgyalása november 25-én kezdődik Szegeden és december 12-ig megszakítás nélkül fog folytatódni. December 13-án kezdődnek a vád-és vádbeszédok. A monstre büntörben tizenhat védőügyvéd fog szerepelni. A vétőrgyaláson a legérdekesebb jelenetek csak december hó elején fognak lejátszódni, a mikor a Geiger-féle negyedmiliósos rablást és a gyulafehérvári rablásokat és az ezzel kapcsolatos vérengzési eseteket fogják tárgyalni. A monstre-büntör vezető törvényszék a következőképen alakul meg: Tanácselnök: Rác Gyula dr., szavazóbírák: Onitü Elek és Magay Lajos. A vádhatóság képviselője Schmidt Imre kir. ügyész, jegyző: Szász János dr.

Hirdetmény. Bács-Bodrogh vármegye alispánja részéről ezental közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett építési és helyreállítási munkák biztosítása céljából folyó évi december hó 6-ik napján reggeli 9 órakor a vármegye székházának kistermében zart ajánlatokkal egybekötött szóbeli versenytárgyalás fog tartatni, melyhez a vállalkozni kívánók ezental meghívattak. A biztosítandó munkák a következők: I. A petrovicsellői esiki csárdánál levő utótlekek feltöltése: Előirányzati összeg 477 frt 25 kr; letendő biztosíték 50 frt. Befejezési határidő 1890. évi május hó 30-ika. II. Az ó-kanizsa-martonosi utszakasz csurgói részletének áthelyezése folytán szükséges földmunka létesítése és szilipnek felállítása iránt: Előirányzati összeg 14,871 frt 28 kr; letendő biztosíték 1500 frt. Befejezési határidő 1890. évi május hó 30-ika. — Mindezen felsorolt munkákra vonatkozó írásbeli zárt ajánlatok, melyekben az illető ajánlkozó neve, polgári állása, rendes tartózkodási helye, továbbá az ajánlott egységi és összes vállalati árak, s pedig az utóbbiak úgy számokkal mint betűkkel is kiírandók és a melyekhez az illető vállalatra vonatkozólag fentebb meghatározott mennyiségű biztosíték készpénzben, vagy a budapesti tőzséden jegyzett és névértékig terjedő árkelet szerint számított elfogadható értékpapirokban okvetlenül csatolandó, folyó évi december hó 5-ik napjának délutáni 5 órájáig a vármegye alispánjára címezve nyújtandók be. Az ajánlatok külön-külön adandók be s mindegyiknek borítékára világosan feljegyzendő, hogy az mely vállalatra vonatkozik, a kített határidőn túl beérkező vagy az előirt kellekét bármik tekintetben nélkülöző ajánlatok, úgy az utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. Azok, kik az itt felsorolt vállalatok valamelyikére a nyilvános szóbeli versenytárgyalás útján kívánnak pályázni, kötelesek az illető vállalatra nézve fentebb kikötött biztosítékot a szóbeli árlejtést megelőzőleg lefizetni, külön-

ben az árlejtésben részt nem vehetnek. A szóbeli árlejtés megkezdése előtt az ebben résztvenni szándékozók tartoznak kijelenteni, hogy az illető vállalatra vonatkozó részletes árlejtési feltételeket és egyéb kapcsolatos előirányzati okmányokat tökéletesen ismerik, míg az írásbelileg pályázók ezen kijelentést ajánlataikban kötelesek megtenni. Vegül megjegyzetük, hogy a vonatkozó részletes árlejtési feltételek és egyéb kapcsolatos műszaki okmányok a Bács-Bodrogh vármegyei m. kir. építészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt megtekinthetők. Zomborban, 1889. évi november hó 16-án. Az alispán helyett: Karácson Gyula, főjegyző.

Kinai mandarin eljegyzése Zentán. Zentai levelezők írja: Faragó Ödön, a kínai tengerészeti vámbívalatok főnöke, f. hó 19-én jegyezte el, a Bácskában elonyösen ismert Zsarkó Antal zentai derék közjegyzőnek művelt és kedves leányát, Hajnalka kisasszonyt.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek f. hó 18-án Budapestben tartott közgyűlésén gazdasági egyesületünket Koczkar Zsigmond, dr. Vojnits István, Pákovits József, Latinovits Ernő orsz. képviselők és Rombay Dezső tükár képviselték.

Szerb kongresszus. Karlócán ép most ülésező szerb metropolitai egyházi tanács e hó 14-én tartott ülésén egyhangu határozattal emelte, hogy legfelsőbb helyen felterjesztés útján kérelmeztesék, hogy a szerb egyházi kongresszus 1890. évi ápril hó 12—24-ik napjára hivassék össze Karlócára.

A megrabolt hagyatékról az Egyetértés újdéki levelezője a következőket írja: Több újság — bár fenntartással — azt a szenzációs hírt hozta, hogy Angyeliés patriarkát megrabolták, négy orvos boncolta fel és bebalzsamozta. A felvett jegyzőkönyvben a halál okát a négy orvos egybehangzó véleménye szerint a sorvadást mondták ki. Az egész hír nem egyéb pusztá találgatásnál. A karloveci elfogottak közül egyik sem tesz vallomást, csakis Angyeliés patriarkának volt komornyikja: Szávics Gyuró. Angyeliés Stevó mitrovicai papot, az elhunyt patriarkának öcesét is kihallgatta Turoli vizsgálóbíró, mert őt a következőkkel vádolják: Eltagadta a patriarkát értékes bundáját; a patriarkát halála után 50 darab szarvasmarhát a saját bélyegével el látva, a dályai uradalomból elhajtatott; a pincékből nagy mennyiségű bort és pálinkát Mitrovicára sógorához szállított. Dályán egy napig a patriarkát halálát eltitkolta, mely idő alatt ismét 70 darab szarvasmarhát és 350 darab sertést Mitrovicára elexpediált, ugyszinte nagymennyiségű gabonát. Most e részben a vizsgálat érlyesen folyik. A vizsgálat számai kiterjednek Dályára és Mitrovicára is. A vizsgálóbíró több mint 50 tanut rendelt be Karlócára. Spitzer Ottó főjegyző még folyton itt van. A vizsgálóbíró megjelent Petrovits Vaszilján püspöknel s kérte, hogy adja elő az elhunyt patriarkára ma rendeltet, a melyben utasította a püspököt, hogy Lemaics kalugyert udvari főpappá szentelje fel. Erre a püspök azt felelte a vizsgálóbírónak, hogy beocsása szabadon az ő papjait s adja ki ama szóbeli kulcsait, a melyekben az elfogott papok laktak; továbbá kijelentette, hogy a kért iratot semmi áron nem adja ki, mert ahhoz a világi bíróságnak semmi köze. Ha Grucis Jotával van dolguk, ám keressék őt, de neki — a püspöknek — hagyjanak békét. Karlócán kinos hatást tett, hogy a theologia rektora Radics Emilian a napokban Berlinbe utazott, hogy ott résztvegyen egy theologiai tanácskozományon. Lemaics a theologia professzora el van fogva, a rektor elutazott s így nincs senki, aki tanítsa a theologusokat. Az ifjak lézengenek az utcákon, koresmáról koresmára mennek mulatni s kravallokat idéznek elő. Karlócán egészen bábeli zűzavar van. A patriarkát udvarán lehorasztott fővel járnak-kelnek az emberek s egy-egy idegenben mindig bírói kiküldöttet látnak.

Esküvő. Szankovits Lázár ó-sztpári ismert kereskedő és földbirtokos szép és kedves leányát, Vukoszavát, e hó 18-án vette oltárhoz Pajcsits Emil adonyi kereskedő. A menyegzőt kedélyes ebéd, vacsora s másnap reggelig tartó fesztelen, vig mulatság követte, melyen a rokonság részéről mintegy ötvenen vettek részt. A fiatal pár másnap a 11 órai zombori vonattal, a völegény rokonságának kíséretében, utazott el Adonyra.

Vásároznak. Kereskedelemügyi m. k. minisztertől. A közönség részéről gyakran merülnek fel panaszkok az iránt, hogy az ország több vidékén az állat-marha-, lo-, sertés-, juh-) vásárok nem tartatnak meg pontosan és szigoruan az engedélyezett határnapokon. A vásároknak bizonyos meghatározott időben való rendszeres megtartása egyrészt az 1888. VII. t. c., illetve az annak végrehajtására nézve kibocsátott rendeletek által előirt állategészségügyrendőri feltételeket és a közigazgatási uton való ellenőrzés, másrészt pedig a vevők és eladók szempontjából is kiváló fontossággal bír. Az illető érdekelték ugyanis az engedélyezett és szabályszerűleg közhírré tett vásári időpontokban jelennek meg gyakran távolos vidékekről az egyes vásárlatókat községekben, de számos esetben azt tapasztalják, hogy a kirakóvásárhoz pontosan, az állatvásárhoz azonban többnyire vagy néhány nappal korábban, vagy néhány nappal elkésve érkeztek és ezáltal önhibájukon kívül időt pazarolnak és költségekbe verik magukat. — Ezek előrebocsátása után és annak megjegyzése mellett, hogy a marha-adásvevés minden országos vásáron (kivéve, ha az csakis kizárólag kirakóvásárnak van jelezve) s még rendszeres hetivásáron is, ott, a hol a fennálló törvénynek megfelelő állatvásártér van — az állategészségrendőri szabályok szigorú személtört tartásának feltétele mellett — meg van engedve, fellívom a törvényhatóságot: utasítsa alattas közegeit, hogy intézkedjenek, miszerint az ily állatvásárok, ha csak külön határnapok nem engedélyeztetettek, mindig az illető kirakó- vagy terményvásárok határnapján (azokkal egyszerre) tartassanak meg; ott pedig, a hol az ily állatvásárok megtartása a kirakó- vagy terményvásárt megelőző vagy követő napon vagy napokon (akár szabadalmi okmány vagy kormányrendelet, akár régi idők óta szakadatlanul fennálló gyakorlat alapján) meg van engedve: mindig szigoruan követlenül a fennebb jelzett illető vásárok előtti és utáni napon, illetve (ha több napra van engedélyezve) napokon tartassanak meg; a netaláni önkényű áthelyezések és hasonló visszaélések ellenében pedig szabályszerűleg a kellő szigorral járjanak el, illetve arra nézve a törvényhatóságok késedelem nélkül jelentést tegyenek. Budapest, 1889. október hó 31-én. Baross, s. k.

Magyarosulunk, a s noki állomása

Vasuti könyv kerület magyar szeméremetrendjével sokkal, mely november 1-ig ányt pótol, m óta az utazó s hogy egy könyv könyv szükse vesztendő az nek ára 50 fr szerű beosztás den eddigi has terjedt külföldi ivnyi tartalom melyen ily köny nem került s helyi érdekű csoportosított helyeken kap Erzsébet-kör.

Mit tehet a n

A magyar helyütt hangos birvágy helyes birvágy helyes ban a gyermek felnöttekkel sz

Ha az n al a vagyona mindenben. M szerz örömet, alapjáról, a tin

Habár az ifjunak, isme e az iskolában a keveset hallott a desével gyakra d, hogy mi fejleszteni a ne gyermekekkel a nak teljesülése függetlenségét. másoknak haszn

Majdnem nyekkel iskoláj nevelő jelentos másik, habár a el; tehát első k a gyermeke donitás ártatlan mek természetü zéséről ferde fog ran megtörtén mását, de ezt s csekélységről v jóságot megtar öve, annak bíró háborítatni.

A birvágy ságban kereset kell megkezdés a takarékossg tá tantárgyakat, há sok a tanulni vá dományként tár fontos erény, a n fel egyes példák karékos a pénze ki takarékos az hiven, pontosan hosszú életü le z a ember egész z tetteinek mozgató gerén biztos ka a tudományra oka lehet rendszerbe egyes időveszté ményei, a mely-k karékossg erény hasznu ismeret-k pénztárak és a p ismeretek mily o azt mindenki jö nek szolgálatába s szükség hozta t céljához illog megoldásával fogl hogy mily irányt mekeit a munkab tassa. Ne legyen meg-hányt-vetett gyermekeinket a g korlatokra; a se magyar népen sz

Korunk szem öltő elszegényed tönk szélere juttat takarékpénztárakat kell. De ez nem idő keretén belül jóakarátára van s ügyet, mert nem menynek helyes sz szomorú állapotán van hivatta a tal nagy tömegét az szervezésével rá lei nem lenne is egyz csak azon egyetlen a takarékossg szel kívánni lehet, hogy foglaljon. Lám az a

Magyar hitszónok. Mint biztos forrásból értesülünk, a szabadkai izraelita hitközség magyar hitszónoki állomást fog rendszeresíteni.

Irodalom.

Vasuti kalauz címmel új zsebrétű menetrend-könyv került ki a Franklin-társulat nyomdájából, mely a magyar szent korona területén létező összes vasutak téli menetrendjét tartalmazza s pedig mindazon változtatásokkal, melyek a vonatok közlekedése körül ez évi november 1-ig előfordultak. A Vasuti Kalauz valóban hiányt pótol, mert különösen a zóna-tarifa életbeléptetése óta az utazó közönség minduntalan jut abba a helyzetbe, hogy egy könnyen kezelhető olcsó zsebrétű menetrend-könyv szükségét érezze. A Vasuti Kalauz össze nem tévesztendő az „Utmutató” című menetrend-könyvvel, melynek ára 50 kr. A Vasuti Kalauz csinos kiállítása, célszerű beosztása s zsebben hordható voltánál fogva minden eddigi hasontartalmu, hazánkban nagy mérvben elterjedt külföldi válatat föltűl. Ára darabonként (16 ivnyi tartalommal) csak 16 kr, oly hallatlan olcsó ár, melyen ily könyv eddig a magyar közönség kezébe még nem került s valóban zónáárnak nevezhető. A főváros helyi érdekű vasutak forgalma a könyv elején külön csoportosítottat. A Vasuti Kalauz a szokásos elárúsító helyeken kapható s a kiadóhivatalban (Budapest VII. Erzsébet-körút 27. sz.) megrendelhető.

Mit tehet a néptanító a nép vagyonosodásának előmozdítására?

A magyar nép vagyonosodás tekintetében sok-helyütt hanyatlík. A vagyonszerzésnek alapja a helyes birvágyban keresendő; mit tehet a tanító a birvágy helyes fejlesztése tekintetében a) az iskolában a gyermekekkel szemben, b) a társadalomban a felnőttekkel szemben?

Ha az életől akarunk beszélni, lehetetlen, hogy azonnal a vagyona ne gondoljunk, mert ezt látjuk szerepelni mindenben. Mindenki ezért fut, fáradozik, dolgozik; vagyon szerez örömet, jölet. Szóljunk tehát a vagyonszerzésnek alapjáról, a birvágyról először az iskolában.

Habár az a jó bizonyítvány a legelső ajánlólevele az ifjunak, ismeret nélkül semmi az ifju, de aki ezek mellett az iskolában a birvágyról épen semmit vagy csak édeskeveset hallott: az élet- és megélhetés nagyfontosságú kérdéseivel gyakran jön összeütközésbe. Már most az a kérdés, hogy mily módon bírjuk a birvágyat felkölteni és fejleszteni a helyes irányban. Elsősorban iparkodjunk a gyermekekkel a birvágy fogalmát megérteni, mely vágynak teljesülése után az ember magának és szeretteinek függetlenségét, lehető jöletet szerez; mellyel magának és másoknak használhat.

Majdnem mindennap találkozik a tanító oly eseményekkel iskolájában, a melyeknek első látszatra talán semmi nevelői jelentőségét nem tulajdonít, midőn egyik vagy másik habent a legesekélyebb értékű tárgyat tulajdonítja el; tehát első sorban az „enyém” és „tied” fogalmával kell a gyermekket tisztába hozni, mert ez, ha az eltulajdonítás ártatlanul is van elkövetve, megszokás által a gyermek természetévé válik s így a birtok s annak megszerzéséről ferde fogalmak keletkezhetnek. A gyermeknél gyakran megtörténik, hogy megkívánja, sőt el is sajátítja a másét, de ezt sohasem kell közönnel nézni, ha még oly esekélyesérről volna is szó. Ne engedjük azt se, hogy talált jöszöveget megtartsan, de amit neki adtunk vagy ami az övé, annak birtokában öt se ne háborítsuk, se ne engedjük háborítani.

A birvágy helyes fejlesztésének alapja a takarékos-ságban keresendő, a melyet megszokni már az iskolában kell megkezdeni. Lehetne egy igen fontos tantárggyal, a takarékos-ság tanának tanításával megszorítani az iskolai tantárgyakat, ha ugyan már a nélkül is nem volna elég sok a tanulni való; ha egyáltalában lehetséges volna tudományként tárgyalni ezt a dolgot. A takarékos-ság oly fontos erény, a melyből minden jó származhatik. Tüntessük fel egyes példákban a gyermek szeméi elé, hogy aki takarékos a pénzzel, az tőkét gyűjthet, gazdag ember lehet; ki takarékos az idővel, sok dolgot végezhet. Kötelességeit híven, pontosan teljesítheti; ki takarékos az egészségével, hosszú életű lesz. A takarékos-ság szellemének át kell hatni az ember egész lényét, hogy minden dolgában az legyen tetteinek mozgatója. Nagyszerű vezérelv ez — az élet tengerén biztos kalauz. Nagyon üdvös volna erre a hasznos tudományra oktani az embert. De az a baj, hogy nem lehet rendszerbe foglalni. Vannak azonban a mai kornak egyes üdvösebb s különösen az iskolára is kiható intézményei, a melyekkel az ügybuzgó tanító tanulóiban a takarékos-ság erényét nagyban fejlesztheti. Ilyenek: a közhasznú ismeretek szakszerű vezetése, az iskolai takarékpénztárak és a postatakarékpénztárak. Hogy a közhasznú ismeretek mily befolyással vannak a birvágy fejlesztésére, azt mindenki jól tudja. Hisz utóbbi időben a tanítást ennek szolgáltatába terelték, mivel a felmerült kérdést a kor szükségére hozta felszínre. A zomborvidéki r. k. tanító-egylet céljához illőleg az utóbbi időben leginkább ily kérdések megoldására foglalkozott. Ott bőven kidolgozva láttuk, hogy mily irányt kell egy tanítónak elkövetni, hogy gyermekeit a munkához s közvetve a takarékos-sághoz szoktassa. Ne legyenek tehát uraim az egypár évvel ezelőtt meg-hányt-vevett szavak a pusztában kiáltó! oktassuk gyermekeinket a gazdaság-, kertész- és házi-ipar gyakorlatokra; a selyem- és méhtenyésztésre, ha a szegény magyar népen segíteni akarunk.

Korunk szomorú anyagi állapota, az óriási mérveket öltö elszegényedés, mely édes hazánkat csaknem az államtönik szélére juttatá, felszínre hozta napjainkban az iskolai takarékpénztárakat. Ez eszme teljes megvalósításához idő kell. De ez nem lehet egyedül az idő kérdése, mert az idő keretén belül a megvalósításához a néptanítóknak öszinte jóakarata van szükség. Karoljuk fel uraim e krajcáros ügyet, mert nem sokat mondok, hogy részben ez intézménynek helyes szervezésével lehetne sok magyar ember szomorú állapotán segíteni. Ez intézmény nagy mértékben van hivatva a takarékos-ság fejlesztésére. A gyermekek nagy tömegét az iskolai takarékpénztárak helyes, praktikus szervezésével rá lehetne szoktatni a takarékos-ságra. De ha nem lenne is egyszerre valami óriási az eredmény, már csak azon egyetlen tény is, hogy a gyermekekben felkölti a takarékos-ság szellemét, rendkívül figyelemre méltó csak kívanni lehet, hogy az eszme mindinkább hódítson, tért foglaljon. Lám az angol praktikus nemzet, így iparkodott

a takarékos-ság által a birvágyat még a hadsereg-nél is fejleszteni, nem elégedett meg azzal, hogy iskolába bevitte a takarékpénztár intézményét, a hadsereg-nél is felállították a katonai pénztárakat és bámulva tapasztalták, hogy a katonák esekély zsoldjukból is jelentékeny összeget tudtak megtakarítani.

A birvágy helyes irányban felkölthető és fejleszthető a nemrég életbeléptetett postatakarékpénztárak által is. Ma már minden nagyobb postahivatal mellett találhatni ily jötevény intézményt, a hol a gyermek az 5 krajcár egy takaréklapot vehet. Ezen takaréklapra jönnek az 5 kros bélyegek, míg ezek száma 10-ig nem szaporodik, midőn a takaréklap kieserülésével takarékkönyvecskét kap. Látni kell uraim a gyermekben azt az óriási örömet, midőn a könyvecskét kapja, a melyre sajátkezű aláírását tette.

Csekélységem iskolámban behoztam a birvágynak ez intézmény útján való fejlesztését s az eredményt följötte ónak mondhatom. A postatakarékpénztár intézményének fennállása óta iskolámból a betét 39 frt és 90 krra rug. Maga a megtakarított összeg is szép, de talán még nagyobb előny az, hogy a gyermekét megtanítottuk, hogyan kell a krajcárral elbánni, hogy később a forintokat szerezzze meg. S igazán szólva, ez csak egy kis jó akaratomba került.

Szóljunk már most, hogy mit tehet a tanító a társadalomban a felnőttekkel szemben a birvágy helyes fejlesztésére.

Az oly társadalmi kérdések megoldását, a melyek a magyar nép birvágyát, vagy jobban mondva a magyar népet anyagilag segíteni akarják: nagyobbrészen a tanítóktól várják és ez helyesen is van így.

Vajjon egy tanító nem-e tehet sokat, mint felügyelő pl. a selyemtenyésztés meghonosítása által a birvágy helyes fejlesztésére? Szerény közösgünk, egyik kartársam közreműködése mellett, a lefolyt évben a beváltott gubókért 850 frtot kapott. Szép szám, hogy a népben a birtok-vágyat felköltsse s nyomorán részben segítsen.

Ugyanígy vagyunk a méhtenyésztéssel. Nemde örömmel gondolunk pl. Filipova s más ily közösegre, a melyekben egy tanító közreműködése elég volt, hogy szerencsés anyagi körülmények közé hozza közösgét. Talán nem is a nagy kereseménnyel, mint azon körülménnyel fogva, hogy az alig figyelemreméltó állatocskáktól alkalmuk volt a lankadatlan szorgalmat ellesni, ami birvágyuk kielégítésére csak üdvös lehetett.

Nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy magának a tanítónak is legyen meg a helyes birvágya s rendezett anyagi viszonyok közt éljen. Mert ha a tanító beszél, fáradozik, csakhogya a helyes birvágyat övénél felköltsse és fejleszse — maga pedig nyakig uszik az adósságban; nincs oly viszonyok közt, minőt társadalmi állása követel: minden fáradozása úgy az iskolában, mint a társadalomban dugába fog dőlni.

Végül kérdezzük önmagunktól, miért mind ez, ha a vagyon egybegyűlt a birvágy helyes felköltsése és fejlesztése által?

Vajjon előállt-e a boldogság? Nem, korántsem. A vagyont csak eszközzül szabad tekintenünk, hogy azzal magunk és szeretteinknek függetlenségét, lehető jöletet szerezzünk; magunknak és másoknak használhassunk. Az életben az előforduló sorscsapásokat, a valódi szükségét és nyomort a vagyonos emberek vannak hivatva enyhíteni. Nagyszerű és megható példáit látjuk az ily jötevény adakozásoknak. Milliő és milliő forintra rugnak azon öszeggek, melyeket csak az utolsó évtizedekben Magyarország klérusa és más pézses emberei öszedakoztak, hogy különféle jötevény intézményeket létesítsenek. Közhasznú intézeteink mind így állottak elő. A vagyonos embernek így kell élni; a vagyon így áldás a közjóra, ellenkezőleg átok, ha t. i. zsgori, fősvény ember halmozza ösze. Szánandó és megvetésre méltó az, ki a pénzt célnak tekinti; azért él, küzd, fáradozik, nélkülöz, csakhogya mentő több pénzt halmozzon ösze. Léteznek ily csodás lények, kik dolgozva, fáradvá s a mellett éhezve öszeggyűjtik a pénzt azért, hogy az együtt legyen s édes csengésében gyönyörködjenek. Nincs szívök, nincs jobb érzésük; nem adnának egyetlen fillért jötevény célra. Gyűl-gyűl pénzüik s azon mérgeledésükben halnak meg, hogy miért nem vihetik a másvilágra öszeggyűlt vagyonukat. A birvágy fejlesztésénél a tanító erre is gondoljon.

Moravcsik Károly, színtanító.

A MAGYAROK PÁRISI KIRÁNDULÁSA.

Saját tudósítónktól.

Páris.

(Folytatás.)

A fejedelmi kocsi házától vagy ötszáz lépésnyire ugyanazon irányban van a P(e)t(i)t Trianon kétemeletes, egészen egyszerű külsejű épület, akár a zombori főútcán levő kétemeletes ház. Az emeletről aranyozott láncan hatalmas lámpa csing le az előcsarnokban, honnan aranyozott karfájú lépcsőzetten keresztül az elsőemeleti ebédlőbe jutunk. A második teremnek négy falán négy falmagasságu tükör függ, a szoba közepén kerek, négy, öszekötött lábu asztal áll. Itt látható Antoinette-nek (Antoanett-nek) szépen aranyozott, két méter magas, négy kariatiddal díszített ékszerszekrénye. A terem mind rendkívül alacsonyok, egyik-másik nem magasabb három méternél; a beléjök vezető ajtóok hét láb magasak és oly keskenyek, hogy egyszerre két ember nem fér be rajtuk; midőn egy francia a küszöbre lépett, gyorsan melléje álltam és akkor kiderült, hogy testemnek csak az egyik hosszfele mehetett volna át. A nyomasztó alacsony-ságu és kis négyzetlökkörrel teleagatott kis szobák a mult századbeli francia királyok egynemelyikének ki-csapongó mulatozásai helyéül szolgáltak. Mikor a szobákban kalauzó embernek a külső ajtóban 2 szut adtam, nagyon megköszönte: merci bien-t (merszi bjent) mondva; míg a többiére csak azt mondta: merci, ugy látszik, csak egy sous-t adtak neki. Itt meg kell említenem, hogy a francia nem dobálja ki hiába pénzt; a kiállítás területén akárhányszor láttam, hogy midőn a cigány vagy más zenész tányérozni készült, gyorsan megitta kis pohár sörét, mely mellett akár félórán is eltűdögelt, aztán gyorsan távozott, és ha ott maradt, egy sous-nál (2 krajcárnál) többet ritkán adott.

A Pti Trianonból kiérve, megnéztem a mellett levő gyönyörű kert, melynek szép tavát hatalmas szilfa-állék, fenyő- és gesztenyefák, magas narancs- és mirtusbokrok szegélyezik. Kilépvé a gyönyörű kertből, szép fenyőfacsoportokból álló parkrésztelen keresztül a Grand

Trianon előtti hatalmas utra mentem. Az ember alig gondol rá, hogy parkban és nem erdőben van, oly nagyszerűen vannak csoportosítva az egyes fenyők, nem állnak glédában, mintegy parancsszóra várva, ugy látszik, mintha a természet ültette volna őket oda, a hol állanak. Innen a szép uton, melynek baloldalán köröskörül faszorokkal kerített löherés és vetés-térségek vannak, a palota balszárnyától nem messze levő Neptun-medence felé igyekeztem. A medence egyik hosszoldalán, melynek nagysága felülhaladja a zombori Szentharomság-és város háztért, Neptunus tengeristen ül, két kezében háromágu szigonyt tartva, töle oldalt felesége Amfitrite és egy delin látható. Eppen midőn az impozáns medence egyes részeinek szemléletébe elmerültem, jött egy apáca 31 leányövendékével. Az apáca kekes ruhában volt öltözve, fehér fedővel, a 6-14 éves lányokak, egytől egyig vig, kedves arcu teremtesek, egyforma világoskék ruhában és fekete, áll alatt öszekötött csinos főkötőben, fekete esernyővel a kezökben. Igazi élvezet a szemnek. Mikor hosszú sorban vonultak, nem valami szigoruan ragaszkodtak az egyenes vonalhoz és az apáca néni nem is dörmögött ezért rájuk fedő hangon. Mikor a szép teremtesek a kertből kivonultak, a Neptun-medence és a palota balszárnya közti lejtőn szép magas fákkal és bokrokkal bekerített helyet néztem végig a benne levő szép szobrokkal. Nagyon kedves hely; mindjárt a bejáratnál balra van a szép fontaine (fonten), közepén arany trónusu kocsiiban Athene istennő ül, jobbában fűdíg erő dardát tartva; jobb és balfelől két szép ifju áll. Nagyon szép szobor az is: Amor isten le akar gyozni egy szatirt, erősen tartja a szarvát kis kezével, az meg a pajkos istennek hajába kapaszkodik. Feljebb a szép, magas fákkal kerített lejtős hely közepén oldali fogantyúja felett két Amor ül, egy másikon pedig szatirt, mintegy bámulva a szép virágokat. Kellemes meglepetésül szolgál a jobb szárnyon a majdnem harminc méternyire mélyen fekvő narancskert, két oldalról a terrasztól magas falakkal elkerítve, melybe balfelől, közvetlenül a palota mellett nagyon széles lépcső vezet le. A narancskert kellő közepén jókora vízmedence van, köröskörül virágmezőkkel bekerítve. A virággyaktól három oldalról négyszög-faedényekben gyönyörű narancsbokrok állanak három sorban. A merre az ember fordul, mindenütt évez; nem gyözzük eléggé szemünket legeltetni. A hét óráig, melyet itt töltöttem, kevésnek találtam és ha a vonat fél nyolcokor nem indul és én nem akartam volna elmulasztani a július 14-iki esteli ünnepeket, aligha nem maradtam volna éjjelre Versailles-ban, hogy másnap még egyszer végig élvezzem a sok szépet, melyet a természet és művészet itt oly bőven nyújt.

Lemenvén a széles lépcsőn a narancskert mellett, a merede Gambetta utcára értem, melynek a királyi palota közelében levő kaszárnyája a nagy napra egészen fel volt lobbogóva. Midőn innen a palota lejtős udvarán végighaladva, a hatalmas térre jutottam, éppen diszruhába öltözött katonaság a chasseur-ök (szászörök) tartották diszfelvonulásukat az avnű dő Parisi (avenue de Paris). Valamennyien erős, szálás legények, nem olyan anyamasszony katonája kinézésűek, mint a párisi katonák. Ruhájuk feketebarna volt, nadrágjukon dupla vörös paszomant vonult, vállrajtuk és csakójuk zsinórzata vörös; hátukon kis négyszögalaku, négy-öt hüvelyk vastag fekete bornyu volt, puskájukat vállukon tartották. A parádét néző közönség szép számmal jart-kelt a széles tiszta utcákon, melyeken lövonatu kocsi is robognak, és a három széles avnű, melyek Budapestnek is díszére válnának.

Versailles-ból 7 órakor indult el vonatunk; tiz perc múlva az egész Eiffel-torony látszott, még első emeletének nagyobb fele is. Szép látványt nyújtott Sèvrer (Szevr) városka, mely nagy erdőhöz hasonlít, oly sűrűn állanak egymás mellett a kertek, tele építve szép nyári lakokkal. A saint-Cloud-i (szen klui) állomás közvetlen közelében egy kis malőrünk történt: vonatunk a hosszú, sötét alagutban megakadt, jó tiz percig kellett várniuk, míg tovább mehettünk, mialatt a sok francia pokoli lármát csapott, dörömbözött, fűtyölt, kiabált, ahogy csak tellett tőle. Suresnes-től (Süzren-től) az egész Páris ugy néz ki, mintha széles völgyben óriási nagy kert közepén feküdnék. Már sötétetni kezdett, vonatunk örült sebességgel haladt, néha olyanokat zök-balról más vonatokkal találkozott, melyek repülve haladtak el mellette és legfélelmetesebb volt ez a szajnai hidon, amikor a mi vonatunk pár perere megállott. S minél jobban közeledtünk Pariszhoz, annál több vonat jött velünk szembe, a miénk folytonosan vesztettül fűtyölt; ha kissé aggdóttunk, az nem történt alaptalanul, a husz sínpar a hid közelében már csak hat sínparra olvadt ösze, a hidon pedig, melyen állottunk, már csak három sínpar vonult. De ez még semmi; midőn már a városban haladunk, vonatunk a batinyoli, utcák alatt vezető, sötét, hosszú tunnelben egyszerre megáll és nem mozdulhattunk sem előre, sem hátra, mellettünk rohan kifelé egy vonat, csak a két vörös lámpást és süvítését halljuk; egy másik meg hátulról jött, majdnem egyenesen nekünk tartva. A zaj, a láрма, a dörömbölés iszonytató, pokoli volt, no már most végünk van, és ilyen körülmények között igen sokan voltak a könnyüverü párisiak közül, kik ezeu kacagtak, nevettek, mintha nem is az ő bőrükön lett volna szó. Végre vagy husz pernyi kínos várakozás után vonatunk nagy üdvriadal közt elindult és mi 8 órakor szerencsén megérkezettünk a hatalmas Saint-Lazare indóházba. A hatalmas Saint-Lazare indóházból, melynek egymással öszekötöttesben levő három fedele van, mintha csak három indóház volna egymás mellett, a Cour Havre-on keresztül a már nem messze fekvő klisi bulvárdra értem. A hosszú bulvárd nagyon érdekes látványt nyújtott; a középső, kétfelől magas fákkal szegélyezett része tele volt építve a sok különféle ringispillel, lacikonyhával és más vásári bődéval, melyek előtt csak egy tolongott

a nagyon vegyes közönség; a három emeletes házak előtt, a járdák alig lehetett mozdulni a sok szék és márvány asztalok miatt, melyeket a közép osztályhoz tartozó publikum tartott megszállva, mind férfiak, nők, többnyire sörös poharak mellett ülve. A bódék és a házak között hagyott szabad téren nagy tömegekben hullámoztak az emberek; lövonatu kocsik és fiakkor csak itt-ott volt látható. Mindenki csak mulatni vágyott, nevetgél, kacagott, ugrált, táncolt, az egész Páris az utcákra vonult, hisz július 14-ike van, a Bastille lerombolásának évforduló napja, melyet minden francia nemzeti ünneppé gyanánt megül, mert ezen a napon törték össze a szolgátság bilincseit, mindenkinek megadva az embert megillető jogokat, akkor vívták ki a közszabadságot. A nép kicsapongó kedvnek adja át magát, öregje-fiatálja, apraja-nagyja elveti a komolyságot és úgy viselkedik, mintha életének utolsó napja volna, melyet minél kicsapongóbb örömben el kell tölteni. Midőn a Martyr-utca elejére értem, három szép fiatal lány egy trombitás rokkjának szárnyaiba fogódzott és jobbra-balra, körben húzódtak, mit a többi közönség nagy lelki gyönyörrel nézett, mintha magok is gyermekké lettek volna. Minthogy a programmos dezsőneink ideje július 13-ikán, szombaton, letelt, va c s o r á r a a hotelünkkel szemben levő Café et Vin (Kafe e Ven) feliratu kis koresmahelyiségbe mentem, hogy lássam, miben különbözik az étkezés minősége és ára hotelünk és nemű viszonyaitól. Amit az étlapon láttam, majdnem mindent megkostoltam, hogy tudjam, mivel táplálkozik a szegényebb párisi nép. Ettem barna levest, melyből akár két porció is kitelt volna, utána jó pesenyét zöld borsóval. A mellettem ülő nagyon csinos fiatal ember, kitől később megtudtam, hogy meszáros legény, inkább kereskedő segédnek illtet volna be külseje után, pommé a l'huile (pom a l'ül-t) evett. Ebből is hoztattam: szeletekre vágott krumpli, ceetel s olajjal keverve, nem a mi gyomrunknak való. Nagyon jó volt az omelette a jambon (omlet a zsanbon), sonkás omlet; megízleltem aztán a finom chioré (sikoré) salátát is, melyből egy vendégnek vittek. Kitértem a Gervais (zerve) sajt, melyet később a vendéglősné figyelmzetésére törött cukorral ettem. Közben megittam egy fél liter vörösbort, melyet már Olaszországban megszoktam, mely eleinte fanyar íze miatt kissé kellemetlen, de később annál jobban ízlik. A mis-mas vacsorát konyakos feketével fejeztem be. A versailles-i ut után szükségem is volt ilyen dus étkezésre annál is inkább, mert fél tíztől egész reggelig ott barangoltam a fényesen kivilágított, erősen fellobogzó város utcáin, mindent megnézve és meglátva, amit a párisiak néztek és tettek. A pogány nagy vacsoráért, mely még a nem éhes embernek izlését is kielégítette volna, habár hihetetlenül hangzik, csak két frank 60 szantimot (1 forint 30 krt) fizettem. Ha még egyszer Párisba mennék, az elköltött pénznek fele is elég volna és ép oly jó lakásom és étkezésem volna. Ugyanazon esteletről, melyek a bulvárdi vendéglőkben 2-3 frankba kerülnek, a harminc lépésnyire fekvő mellékutcai, tisztességes helyiségben alig egy frankot kellene fizetni. És ez majdnem mindennel úgy van. Míg a borbélynak is a bulvárdon 70 szantimot (35 krt) kell adnunk, addig a mellette levő mellékutcai borbély ajtaján már csak 20 szantim van felírva ugyanazon munka teljesítéséért. Szóval Páris olcsó város.

Va c s o r a u t á n eleinte a Klichy bulvárdon töltöttem vagy két órát, mert itt lakik a tulajdonképeni polgárság, kereskedők, iparosok és munkások. Ezek érdekelték jobban, mint a fényes bulvárdokon hemzseggő idegenek. Eleinte csak télen nézője voltam a tarka életnek, de midőn láttam, hogy még elegáns cilinderes urak és tisztességes, ősz haju matronák is felülnek a ringispilre a többi köznéppel, gyermekekkel, suhancokkal vegyest, én is belevegyltem közéjük, mindent meglátva, a mit ők tesznek. A felállított ringispilreket mind gőz hajtotta, némelyik mellett gőzkazán és lokomotívzerű gép állott, még a nagy verkit is mozgásba hozva. A ringispilreket közül csak háromt írok le. Az egyik csupa kerekekből állott, melyekre férfiak, nők felültek és két fogantyút forgatva maguk hajtották körben. A másiknál, melyet gőz hajtott s gépje mellett gépész állt, ki a gőzt moderálta és amely gázzal volt világítva, lovak függtek vastag vasrudakon, forgás közben hullámszerűleg föl s alá emelkedve. A harmadik ringispilnél a kis esonakokat, melyek föl s alá szálltak, nagy gyorsasággal fahegyen és völgyön, szintén gőz volt a mozgató erő; ennek már tíz trombitás zenésze is volt. Csak 30 szantimot (15 krt) kellett fizetni. Mikor a gyorsan körben mozgó föl s alá szálló esonakban ültem egész úgy éreztem magam, mint másnap éjjel a tengeri hajón a la Manche (Mans) csatornán; — csak hogy itt nem volt vihar. De ennél furább volt egy dupla vaskarikák; hat kettős szék volt rajta. Először elülről hátrafelé, aztán hátulról előre forgott. Iszonyú kellemetlen érzés fogott el, amely nagyon hasonlított közeledő tengeri betegséghez. Mikor a kör megfordult velünk és mi felírtre jutottunk, éppen a szemben levő ház második emeletének ablakai felé nyújtottuk lábainkat; alig vártam, hogy leszállhassak róla.

A sok ártatlan mulatság közt volt bizony elég szemérem is. Bementem egy bódéba, melyen az állott, hogy ingyenes a belépés. Bent különféle, papokat gyalázó mozgó figurák voltak; a többi közt: a papok erősen mulatnak és a keresztre szegezett Krisztus erre kinjában fölemelkedik, de egy pap újból leszegezi kalapácsával. Gyorsan otthagytam a piszkos helyet; a kijáratnál azonban egy ember pár sous-t kért. Vessz meg, gondoltam magamban, nesze. Egy más bódén ez volt felírva: seulement pour hommes visible (szólman pur om vizibl, csak férfiak nézhetik.) Bent egy állványon teovirozott lába és karu nő ült. Míg ott állok, jön egy másik nő és azt mondja, hogy érinteni is szabad; rámutatott a kabinokra, két frankot kért és felszólitott, hogy menjek be. Alig birtam szabadulni az oesmány dögötől. Menjünk tovább. Az Amsterdami utcában a tribünön trombitás zenészek fújtak valami ceperit, a vegyes publikum pedig erősen forgott. Az utcán férfiak nőekkel karfogva mentek, mellettkül gyermekeik, mindgyüküknek szájában kis papirostrombita volt, melyet erősen fújtak, majdnem olyan hangot adva, mint a mi pereceink. Itt ilyenkor csakugyan bonlik a világ. Egy utcasarkon egy ember fatáblájára az emberek aprópenzt raktak a par-unpar szerint. Én az első tételt nyertem, a másikat elvesztettem. A nagy Opera előtti téren, ott, hol a Madlen, Kapitszin, Dez-Italjen, Monmartr bulvárdok vonulnak, a trombitás zenészekkel megrakott tribün körül

hatalmas embertömeg tolongott, majd egyesek táncolni kezdtek s csakhamar az egész csoport forgott, ugrált. Eleinte csak néztem, de midőn a marseillaisre is valami polkát kezdtek táncolni, undorral eltelten fordultam el tőlük. Hisz ezek nem bírnak a magasztos napnak tudatával. A suhancok különféle ruhába öltözve csapatosan futkostak egyik utcából a másikba és a hol egy fiakkert megláttak, megrohanták és a kocsist és a bentülőket kalapjuk levételére kényszerítették. A városnak nagy részét bebarangolván, felőtörök fáradtan, a látottak után önmagammal elégedetlenül, haza mentem, hogy másnap kipihent erőben keljek a londoni tengeri utra.

(Folyt. köv.)

Gabonaüzlet.

November hó 21-én.

Heti forgalmunk kizárólag zabban és tengeriben volt jelentékeny, míg a többi cikk teljesen el volt nyagolva.

Az árak:

Buza 70—75 klgrig minőség szerint	6.50—7.10
Zab	6.40—6.50
Tengeri új	3.40—3.45
" csöves	2.20—2.30
Bab	5.50—6.—
Arpa	5.20—5.30
Köles	4.30—4.40
Kendermag	10.00—11.00

Időjárás: száraz.

Naptár.

November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
22 Pént.	Cicilia	Cicelle	10 Erastus
23 Szom.	Kelemen	Kelemen	11 Minas
24 Vas.	F 24 Flóra	F 23 Emil.	12 A 24 János
25 Hétfő	Katalin	Katalin	13 Ar. Ján.
26 Kedd	Konrad	Konrad	14 Fülöp ap.

Felolós szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVÁN LAJOS

Helyettesíti:

Laptulajdonos és kiadó: BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTÉR.*

Masször, aki tíz év óta Gleichenbergben mint a vízkúra vezetője működött, orvosi tanács szerint teljesít hideg gyógykezelést tetszés szerinti alakban és időben. Hazba rendelhető Demitner Ignác asztalosmester címe alatt (Zombor, hezdáni utca).

* Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

HIRDETÉSEK.

Egy a jegyzői teendőkhöz némi jártassággal bíró fiatal ember 25 frt havi fizetéssel azonnal alkalmazást kaphat. Ajánlkozók jelentkezhetnek **Harr Samu** kis-kéri jegyzőnél. 2-1

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az apatini árvtár végrehajtónak Payerle Ignác és neje Szauder Katalin apatini lakosok végrehajtást szenvedők elleni 1260 frt 50 kr tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyben a zombori kir. törvényszék (az apatini kir. járásbíró) területén levő, Apatinban fekvő, az apatini 70. sz. tjkvben Payerle Ignác és neje Szauder Katalin nevében álló A. I. 2. sor 73. a hr. 161. ö. i. sz. ház és 387 ö. ö. beltelekre az árverést 1900 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi január hó 28-ik napján délelőtti 9 órakor Apatin község-házánál megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvények 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1889. évi augusztus hó 30. án

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

6501. szám.

kig. 1889.

Pályázati hirdetés.

A bajai szolgabírói járásához tartozó Szántova községben leköszönés folytán üresedésbe jött és 400 frt o. é. évi javadalmaival rendszeresített községi segédjegyzői állásra ezennel pályázat nyitattik és a választás határidejéül folyó évi november hó 30. napjának d. e. 10 órája Szántova község-házához kitéztedik.

A folyamodványban beigazolandó, hogy a hivatalos magyar nyelven kívül folyamodó, a jegyzői teendők teljesítésére a szláv nyelvből is képesített.

Miről pályázni óhajtok oly felhívással értesítettnek, hogy kellőleg felszerelt folyamodványokat nálam, folyó évi november hó 26-áig bezárolag annál is inkább benyújtás, mert a később érkező folyamodványok, figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Baján, 1889. november 15-én.

Latinovits Gyula,

főszolgabíró.

2-2

Zombor, 1889. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

Hirdetmény.

Bezdán mezőváros elüljárósága meghirdeti, hogy a község tulajdonát képező három koresmaépületet, névszerint a nagykorosmát, a dunai révesárdát és a kongó-téglaut mellett fekvő kozorai esárdát folyó hó 24-én délutáni 3 és fél órakor a község-háza tanács-teremben nyilvános szó- és zárt írásbeli ajánlati árverésben, az újévűl kezdődő három évre, a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe adja.

Kelt Bezdánban, 1889. évi november hó 18-án.

Bosnyák János, Oberreiter Szilveszter, jegyző. bíró.

Gyakornok kerestetik.

Az első magyar általános biztosító társaság helybeli kerületi képviselőségének irodájában egy gyakorlott írással bíró ifjú **gyakornokul** azonnal felvétetik.

Bővebb értesítést ad

Jakobsits Mihály,

ker. képviselő.

4286. sz.

tkvi 1889.

Árverési hirdetés.

A zombori kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Hamederné Kovács Mária zombori lakos végrehajtónak Gyulits József és neje Makra Katalin zombori lakos végrehajtást szenvedők elleni 500 frt tőke követelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyben a zombori kir. törvényszék (a zombori kir. járásbíró) területén levő, Zomborban fekvő, a zombori 6497. sz. tjkvben végrehajtást szenvedettek nevében álló A. I. sor 3864—3866. hr. sz. 173. ö. i. sz. ház és 436 ö. ö. beltelekre 720 frtban és a zombori 1409. sz. tjkvben Makra férj Gyulits Katalin nevében álló A. I. sor 4241—4243. hr. sz. 393. ö. i. sz. ház és 593 ö. ölyvi beltelekre 720 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi december hó 19-ik napján délelőtti 9 órakor a tkvi hivatali árverési termében megtartandó nyilvános árverésben a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át vagyis 72—72 frtot készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírral a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Zomborban, 1889. évi augusztus hó 21. én.

A zombori kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Alkalmazást nyer.

Egy a jegyzői pályára készülő és kellő minősítvényvel bíró tisztességes ifjú egyén mint **gyakornok** méltányos feltételek mellett azonnal alkalmazást nyerhet a **csonplai** községi jegyzői irodájában. Ajánlkozások ugyanoda intézendők.

427. sz.

1889.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az óbecsei kir. járásbíró 1823/p. 1889. számú végzése által Dungyerszky Veszleóvits Zsófia végrehajtató javára Dungyerszky Sándor örökösei ellen 40,000 frt tőke, ennek 1885. évi december hó 30-ik napjától számított 6% kamatai s eddig összesen 138 frt 15 kr perköltség erejéig elrendelt kikiáltási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 14,326 frt 90 kr-ra becsült okrok, tehének, tinók, borjúk, lovak, csikók, gazdasági eszközök, 1 Clayton Shuttleworth féle gőzkazán és gőz kukoricamorzsóló, 1 Ruston Proctor féle gőzkazán és eszpló, egy különféle házi butorok, egyéb tárgyak, valamint a felülírt és 1530 frtra becsült „Alexander“ nevű hajó, 1 dereglye, egy hajófelszerelvényekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 5462/p. 1889. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis végrehajtást szenvedők óbecsei határában levő szállásán leendő eszközzésére 1889. évi december hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája, ugy végr. szenvedőknek a szenttamási határában Kutason levő (Haraszi-féle) szállásán leendő eszközzésére 1889. évi december hó 5-ik napjának délutáni 3 órája, végr. szenvedőknek Szenttamason levő lakásán „Dungyerszky Sándor féle házban“ leendő eszközzésére 1889. évi december hó 7-ik napjának délelőtti 9 órája, és végre végr. szenvedőknek a szenttamási ferencsatornai hidnál levő „Alexander“ nevű hajója és dereglyére nézve 1889. évi december hó 9-ik napjának délelőtti 9 órája a szenttamási ferencsatornai hidnál leendő eszközzésére határidőül kitéztedik és ahhoz a venni szándékozókat ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésben, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárán alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Óbecsén, 1889. évi november hó 18-án.

Albrecht Árpád,

kir. bír. végrehajtó.

ELŐR
Egész évr
Fél évr
Negyed évr
A lap szell
küldeménye
nek, anyag
donosna

Egyes szám ára

Várm

egy részt, másrés
dása kívánta —
a mai napra ren
A közgyűlés
szorosan a tárgy
vetkezik.

1. Bellügyminis
tás megtartása tar
vágó s ellfogadott
szó szerint közölj

Felvetett a
talános tisztújítá
megtartása érdem
szám alatt kibocsát

Mely miniszte
sul vétele mellett
szék határnapjau
napját tűzi ki, s eg
teknek tudomására
megyénknél akár
alkalmazásban ála
állásokon való alka
december hava 13-ik
nak akár szóbeli, a
pánjánál való bejel
vármegyénknél jele
avagy ha állanak il
kivül más állásra il
ezek az 1888. évi
szereit s írásba fog
csak f. évi decem
megye főispánjának

Mely határozat
terjesztésében, Sánd
a vármegyeybeli ösz
tas végett, végül a
sések előjárósága
a jelen határozatban
a szokásos módon ve
sal tudósíttatni rende
bizonyítványokat f.
alispánjához beterjes
lességüknek ismerjék

2. Bellügyminis
zési szabályrendelet
forduló titeli és sz
évtől kezdve a többi
tárgyában. Léjvélől
750 frt fizetést huzó

3. Bellügyminis
évi költségvetés j
162718 frt 41 kr k
4. Földmivelsé
intézkvény a betivás
szabályrendelet tárg
módosítása ujra fölb

5. Dr. Haynald
a vármegye közö
leuma alkalmából h
közönlő válasza. M
hangu köszönőlevele

6. A budapesti
leményes átirata a
külföldi keltetett biz
lólóg fölterjesztetnek.

7. Ugyanannak
ipartestület alapszab
lólóg fölterjesztetnek.

8. Borsód várm
halevél úrlapok kez
9. Ugoesa várm
tegapólosi pótadónak
ban leendő kivetés t

10. Az erdelyi
relme, az egyesület s
gyei pótadó tárgyában
kérelem nem teljesít

11. Schmausz
Kovács József-féle
pitványi helyére bec
tétében. Mindhárom
áttétetik főispán ur

12. Alispáni je
tagok névjegyzéke
a még bejöttetlen h
zölni fogjuk, mihely
13. Alispáni el
lat által kérelmezett
adása tárgyában. A
14. Alispáni el
ebadók megállapítá
zet iránt. Később egy